СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 18. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 23. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 18. Jersey City, N. J., Thursday, January 23, 1930. THREE CENTS.

ГУВЕР ПРО ЗВОРОТ ДО КРАЩОГО В ПРОМИСЛІ

ВАШИНГТОН, 22 січня. — Президент Гувер подав до загального відома, що отсе перший раз від часу великого біржевого краху він одержав з департаменту праці відомости, що безробіття зменшується. З усіх сторін краю доносять, що фабрики зачинають приймати щораз більше робітників до роботи.

ДБАЮТЬ ЗА ЧИСТОТУ МІСТА.

НЮ ЙОРК, 22 січня. — Санітарний комішенер д-р Шредер предложив великий плян оздоровлення міста. Ню Йорк має стати взірцевим містом щодо чистоти й гигієни. На ту ціль мають призначити $30,650,000. Мають закупити сотки нових апаратів до чищення вулиць і заанґажувати тисячу нових робітників до чистки міста.

Та все це, каже Шредер, не поможе, коли населення міста не приложить рук до цеї акції, яку можна перевести тільки спільними силами всіх мешканців.

ДОБРЕ ЧУЛИ ГОЛОСИ З ЛОНДОНУ.

ВАШИНГТОН, 22 січня. — Президент Гувер і многі члени його кабінету прислухувалися промові англійського короля, котрий відкрив морську конференцію в Лондоні.

Кажуть, що слова було чути так виразно, як би їх хто говорив за стіною в другій кімнаті, а не в Лондоні.

БЕРЕ МОЛОДИХ ЗЛОЧИНЦІВ ПІД ДОГЛЯД.

НЮ ЙОРК, 22 січня. — Мисс Вірджінія Мурей, секретарка „Тревелерс Ейд Сосаєті", зістала заіменована директоркою Бюра для припинення злочинів. До неї належатиме жіночий відділ. Під її догляд підпадуть малолітні дівчата, що вештаються по ночах по вулицях, підрядних театрах рухомих образів і галях для танців.

ПРОПАҐАНДА ЗА БУДОВУ.

ВАШИНҐТОН, 22 січня. — Репрезентанти промислу рішили зложити $500,000, щоби створити фонд, призначений на пропаґанду в справі заохоти до будови. Пропаґанда має звернути увагу загалу, що тепер є найкращий час зачати будувати нові будинки чи відреставровувати старі.

ЖІНКИ ПРО ОГОЛОШЕННЯ.

НЮ ЙОРК, 22 січня. — Підчас обіду, влаштованого з рамени „Ліґ оф Адвертайзінґ Вімен", піднесено згідно, що часописи являються найкращим середником для оголошень. В обіді взяло участь 150 жінок, котрі займаються оголошеннями.

ПОВОРОТ КАРДИНАЛА ГЕЙЗА.

ЗАЯВИВ, ЩО ЩЕ НЕ ЧИТАВ ПАПСЬКОЇ ЕНЦИКЛІКИ ПРО ВИХОВАННЯ.

НЮ ЙОРК, 22 січня. — Духовенство католицької нюйорської дієцезії витало кардинала Гейза з його поворотом з Риму. В привитанню взяло участь 500 дітей. З некатоликів був тільки о. Едвард Лоренс Ґонт, основник і директор „Амерікас Ґудвил Юніон".

Кардинал дуже врадувався, що вернув назад до Америки. Запитаний про останню папську енцикліку відповів, що ще її не читав, але на його думку там нема нічого нового, бо католицька церква все настоювала, щоби католицькі діти ходили до католицьких шкіл.

ДОПОМОГЛИ 800 ДІВЧАТАМ.

НЮ ЙОРК, 22 січня. — „Ди Чорч Мишен оф Гелп, Даєсиз оф Ню Йорк" допомогла 800 дівчатам у важкім положенню й здержала їх від упадку. Діяльність та відноситься тільки до останнього року. Місія є в руках епископалів, але діяльність її не обмежується на вірних церкви, а є загальною.

РЕДАКТОР ПРО ПРОГИБІЦІЮ.

СИРАКЮЗ, 22 січня. — Підчас обіду журналістів говорив Марк Суливен, політичний кореспондент з Вашинґтону. Говорив він на тему прогибіції, бо й инші бесідники були найбільш зацікавлені цею проблемою. Суливен заявив, що так як він знає вашинґтонські відносини, то шкода й думати про зміну прогибіційного закона. Навіть годі передбачити час, колиб це могло статися.

СИРОВИЦЯ НА ЛІЧЕННЯ РАКА.

САН ФРЕНСИСКО, 22 січня. — Двох тутешних лікарів винайшли сировицю, яка є дуже помічною у лїченню рака. Лікарі кажуть, що це не є універсальне средство на лічення рака, але воно є великим поступом у шуканню за ліком на ту страшну хоробу. Сировиця та спрепарована з желез овець. Були випадки, що нею вилічено рака.

УБИЛА ЗА ПОБИТТЯ.

НЮ ЙОРК, 22 січня. — Сотки людей були свідками, як Миссис Кармелія Муче, літ 26, убила на роздорожу між 14 улицею і 4 евенею свого стрийка Френзиса Колена за те, що її побив. Таке пояснення подала Муче по італійськи полісменови, бо по англійськи не вміла говорити.

НЕ ЧИТАЮТЬ КЛЯСИЧНИХ ТВОРІВ.

НЮ Йорк, 22 січня. — Джозеф В. Липикат, уступивший президент „Нешенел Есосіейшен оф Бук Поблишерс", подає, що американські видавництва зростають тепер з року на рік. В 1919 році видруковано 5,741 нових випусків, а в 1929 вже 10,187. В 1927 р. видруковано 227,495,544 книжок і брошур.

Одно при тім замітне, що публика домагається все нових книжок. Старими клясичними авторами тепер мало цікавляться.

НІМЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ДОГОВОРУ З ПОЛЬЩЕЮ.

Німецько-народня партія оголосила відозву, в якій завзиває до створення сильної і суцільної народньої коаліції, яка моглаб успішно боротися проти пляну Йонґа та проти договору з Польщею. Відозва зазначує, що договір Німеччини з Польщею загрожуватиме східним кордонам Німеччини.

КОЖДИЙ 20-ТИЙ ВЕКСЕЛЬ ЗАПРОТЕСТОВАНИЙ.

В листопаді Польський Банк дав запротестувати 5 процент всіх векслів. В попередних роках було запротестовано півтора до два процент обігових векслів. Колиж взяти це під увагу, що Польський Банк тепер дуже обережний в приниманню векслів і приймає їх лише від певніших фірм, то 5 процент невикуплених векслів це направду дуже високе число і доказує, що грошева кріза в державі дуже тяжка.

ЩЕ Й ТАКЕ ТРАПЛЯЄТЬСЯ!

З Будапешту доносять, що в одному селі на Угорщині трапився просто середновічний випадок. Син заможного господаря перетяв свойому батькові підчас сну жилу, обмився батьківською кровю і спокійно пішов спати дальше. В стані грізнім перевезено батька до лічниці. Злочинця, котрому якась циганка це порадила, арештовано.

ЯК У КАЗЦІ.

Стефан Зубко, зарібник в Озірній, мешкав з жінкою та 10 дітьми в комірній хаті. На днях отримав з суду повідомлення, що по своїм кревнім, котрого ніколи не бачив, одержав в спадщині 600 морговий фільварок у Підгірцях, пов. Золочів. До Зубка зголошується тепер богато ріжних „опікунів". На запити, як почувається, каже Зубко, що сам не знає, що з ним діється.

НА КАМЧАТЦІ УПАВ ВЕЛИЧЕЗНИЙ МЕТЕОР.

Ґазети доносять, що на Камчатці, над рікою Пал, упала величезна огненна куля, що падаючи освітила ярко цілу околицю, а довкола падаючої кулі була така горяч, що стадо дикої звірини, яке паслося близько того місця, де впала куля, згоріло в одній хвилі на попіл. Околичні люде уважають це за знак близького кінця світа і з того приводу огорнув їх страх.

БОРОТЬБА З ХУСТОЧКАМИ ДО НОСА.

В Парижі створився союз для поборювання хусточок до носа. Досліди виказали, що наші хусточки є джерелом найбільш ріжнородних занедужань. Роля хусточки в переношенні заразків туберкульози й сіфіліса загально відома. Велику ролю грає теж хусточка в переношенні заразків грипи. В періоді осінних нежитів і грипи є хусточка збірником бактерій, що розвиваються в теплоті кишені. У Франції і в Німеччині пропаґують тепер вживання відповідно приладжених шовкових паперів замість хусточок. Папери ті служать, очевидна річ, до одноразового вжитку. Одна з німецьких фірм завела вже в торговлі такі паперові хусточки „ташет", в ціні 30 грошів за 12 штук.

ВКРАДЕНО ПАМЯТНИК.

В Константинополі вкрадено з одної площі бронзовий памятник, званий „стовп вужа". Цей памятник уважали історичною памяткою, бо це був — як кажуть — жертвенний памятник, який старогрецькі міста поставили на спомин перемоги під Плятеями. Цю перемогу виборoли грецькі вожди Павзаній та Аристид над десятикратними перськими військами в 479-ому році до Христа. Турецька поліція шукає за вкраденим памятником, але досі безуспішно.

СТРАЙК ҐІМНАЗІЯЛЬНИХ УЧИТЕЛІВ В РУМУНІЇ.

В цілій Румунії розпочався страйк ґімназіяльних професорів. Професори проголосили страйк на знак протесту проти неузглядження їхніх домагань в справі підвишки платні. В звязку з проголошенням страйку міністерство освіти видало приказ, в якому забороняє професорам брати участь у страйку та грозить гострими репресіями для цих, які не послухають цього приказу.

ПИЯЦЬКИЙ БЕРЛІН.

Німецька статистика подає, що в Берліні є 19 і пів тисячі ресторанів та пиварень, де подають алькоголеві напої. Виходить, що один ресторан припадає на 280 мешканців. Найбільше пють пива. Вина та горівок пють Берлінці мало.

ТАБОР ЛІЧНИЧИЙ ДЛЯ ГОЛОПУПНИКІВ ПІД ВАРШАВОЮ.

В Варшаві заснувалася комісія, в склад якої входять також лікарі, яка подала до міністерства здоровля прохання, щоби їм дозволили заклясти під Варшавою своєрідний табор. До того табору мають бути принимані чоловіки і жінки на лікування. Лікування це має полягати в цьому, що „хорі" будуть ходити ввесь час наго, будуть мати лише коци зі собою, спати будуть на сіні в шатрах, а їсти будуть лише сиру ярину, як ось: моркву, капусту, салату, бураки то що. Цікаво, що будуть ті варяти робити в тому „лічничому таборі"?

НАД ЧИМ ПРОМИШЛЯЄ ТЕПЕРІШНИЙ УЧЕНИК.

У Львові трафився рідкий випадок. Володимир Шевчук, 19-літний ученик, придумав небуденне обманство. А саме: від двох місяців обкрадав одну велику львівську книгарню в той спосіб, що телефонував до управи книгарні, подаючи себе за професора університету, Нанкого. Легковірний управитель, не підозріваючи нічого лихого, видавав бажані ним книжки тому хлопцеви, якого Шевчук висилав до книгарні. Щойно після двох місяців видалося управителеві це все підозріле і коли до книгарні зголосився згаданий хлопець, дав йому управитель замісць книжок якісь старі календарі і сам пішов слідом за хлопцем. Коли Шевчук, що чекав на улиці на свого товариша, побачив управителя, став втікати. Поліція однак затримала його і відставила до арештів. Показується, що Шевчук забрані в одній книгарні книжки ніс до другої і там їх продавав.

УЧИТЕЛІ-ЖАНДАРМИ.

Букарештенські ґазети подають відомість, що 64 народних учителів покинули свою учительську працю і звернулися до команданта жандармерії з проханням приняти їх до жандармської служби. Командант згодився на те й поробив кроки, щоби їх принято до специяльної жандармської школи.

Причиною такого кроку вчителів є дуже прикре матеріяльне положення між учителями, які в порівнанні до жандармів побирають далеко меншу платню, а крім того мають обовязки культурної праці поза школою безплатно.

І НА СЕЛО ЗАЙШЛА ВЖЕ ФРАНЦУСЬКА ХОРОБА.

В селі Нетерпинцях, зборівського повіту, убив Гаврило Тарас свою жінку Анну вистрілом з рушниці. Убивши жінку, пігнав Гаврило до сусідної хати з наміром убити ще й сина жінки від першого чоловіка, — Богдана. Сусіди роззброїли однак Гаврила. Причиною душогубства було те, що Ґаврило Тарас замітив, що його жінка живе потайки зі своїм сином Богданом.

НОВА ФАЗА БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ В РУМУНІЇ.

Боротьба за ураїнську школу на Буковині перейшла у нову фазу. Цараністи, які спершу обіцяли привернути українську мову в школах, прийшовши до влади, почали крутити. Спершу жадало правительство петицій від громад, чи нарід справді бажає своєї мови по школах. Громади сповнили свою повинність. Відтак зажадало правительство заяв від родичів шкільних дітей, кажучи, що просьби урядів громадських неважні. І це родичі зробили. Тепер відіслало правительство до ствердження правдивости тих підписів шкільному черновецькому інспекторатові. Цей послідний дав наказ директорам, щоб вони, замісць провірювати підписи родичів, збирали підписи в людей під заявами, що вони вдоволені наукою по школах і ніякої їм української школи не потреба.

По селах порозїздилися, навіть ночами, директори та інспектори шкіл, скликають людей, обдурюють їх, щоб підписувалися на новий поділ землі, а коли бачать, що люде розумніші, то кажуть їм, що списують людей, які хочуть української школи. Люде, не предчуваючи нічого злого, підписують.

Наприклад у Милеїві скликано громадську раду й запропоновано ухвалу, що громада вдоволена з науки в школі. Та радні ухвалили на це жадати української викладової мови. Одначе протокол з того засідання сфальшовано на приказ префекта.

В инших місцевостях, як прим. у Борівцях, селяне прогнали директора й інспектора, котрі жадали підписів на фальшиві заяви. Тесаме сталося в Ленківцях горішних, де також інспектор хотів обдурити нарід.

„Час" оголощує осторогу, щоб українські селяне не підписували ніяких заяв, бо це є підлий підступ з боку шкільних властей.

МОСКВА МІЦНІШЕ ЗАГНУЗДУЄ УКРАЇНУ

БАЛИЦЬКИЙ ЗАСЛАБИЙ НА ГОЛОВУ ЧЕКА ДЛЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ ТЕРОРУ. ОДНОГО ПО ДРУГОМУ ВИКИДАЮТЬ УКРАЇНЦІВ З РАДЯНСЬКОГО УРЯДУ УКРАЇНИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 22. січня. — З огляду на зміцнення терору на Україні Москва признала потрібним замінити теперішнього голову Державного Політичного Управління (Чека) на Україні, Балицького, на більше надійного. Балицького переведено до Москви для праці в колеґії Чека, а на його місце призначено бувшого голову петербурського Чека, Ураґова, який визначився своєю жорстокістю.

Балицький був по походженню Українцем. Відомий він з того, що до революції був орґанізатором і керівником чорносотенного студентства.

Бувший комісар Народньої Освіти, а тепер комісар хліборобства на Україні, Гринько, також звільнений зі всіх урядових посад. Причиною звільнення послужило запідозріння його в націоналістичному ухилі. Гринька теж висилають за межі України на незначне становище.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ МОСКОВСЬКОГО ТЕРОРУ.

БЕРЛІН (Німеччина), 22. січня. — Хвиля протестів українського громадянства та еміґрації пройшла по всій Европі. Тепер представники 12 українських національних орґанізацій в Берліні на спільному вічу ухвалили резолюцію протесту проти переслідування та арештів українських учених та культурних діячів і взагалі проти московського комуністичного терору на Україні.

Передтим рішучі протести відбулись у Львові, Празі, Відні, Парижі та в инших менших осередках скупчення українських орґанізацій.

ВІДКРИТТЯ ЛОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛОНДОН (Англія), 22. січня. — Анґлійський король Джордж V. учора, в 11 годині дня, відкрив лондонську конференцію по морському обеззброєнню пятьох держав. Відкриття відбулося в роскішній ґалерії, в будинку засідань Палати Лордів. Король говорив до специяльного радіо-мікрофона. Найсильніша анґлійська радіо-стация передавала промову, а инші стациї далі передавали її так, що промову короля слухали мешканці всієї земської кулі, де лише були радіо-апарати.

Король у своїй промові підніс значіння цеї конференції, на яку увесь світ тепер дивиться з надією, що вона зробить важний і рішучий крок на шляху до залишення війни як засобу розвязання міжнародніх конфліктів.

Після короля говорив Мек Донелд, а потім голови делеґацій инших держав. Після цього засідання конференції припинено до четверга. У вечері відбулися приватні наради голов американської, анґлійської та французької делеґацій.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ.

БЕРЛІН (Німеччина), 22. січня. — Німецька преса надає велике значіння лондонській конференції, вважаючи її дуже важною для майбутнього Анґлії. Вразі невдачі конференції ґазети ворожать Анґлії катастрофальну крізу, бо коли не осягнуть на ній порозуміння в справі обмеження зброєння, то тоді почнеться велика розбудова воєнної фльоти Америкою.

Ще не злим виходом з конференції буде для Анґлії, коли вона досягне порозуміння з Америкою в справі обмеження дальшої будови воєнної фльоти, до чого властиво Америка прагне. Тоді злучені сили воєнної фльоти Анґлії та Америки будуть завжди панами ситуації супроти менших фльот инших держав.

У ФРАНЦІЇ ЗАДОВОЛЕНІ.

ПАРИЖ (Франція), 22. січня. — Щоби дати можливість широкому загалові Франції слухати промов, виголошених на відкриттю конференції по морському обеззброєнню, було спинено всі инші передачі на радіо-стациях. Тому всі власителі радіо-апаратів чули виразно кожне слово, сказане при відкриттю конференції в Лондоні королем та головами ріжних делеґацій.

Назагал уся преса задоволена з характеру промов, які накреслюють плян роботи й завдання конференції.

ВИСАДИЛИ МАНАСТИР В ПОВІТРЯ.

МОСКВА (СССР) 22 січня. — Сіманов манастир, що був відомий своїм багацтвом та пошаною, яким він користувався серед віруючих Росіян, висаджено в повітря динамітом. Це зроблено по наказу комуністичної влади, щоби на тім місці збудувати великий клюб для робітництва.

Тепер 5,000 робітників поставлено до роботи по прибиранню руїн манастиря й розчищенню площі під ними.

ВШАНОВАННЯ МАСАРИКА ЯКО КОВАЛЯ.

ПРАГА (Чехословаччина), 22 січня. — На будинку, де теперішній президент чехословацької републики, Масарик, вчився ковальства, прибито таку таблицю: „Праця ущляхотнює. Тут перший президент цеї републики навчився ковальства".

Цим Чехи вшанували свого творця держави й першого президента републики.

ПОВІТРОПЛАВИ ЛІПШІ НІЖ ЛІТАКИ.

КОПЕНГАГА (Данія), 22 січня. — Проїздом до Швеції на вшановання ґеоґрафічним товариством Американця Бирда, з нагоди його дослідів біля південного біґуна, Нобіле спинився тут. Нобіле заявив, що, не зважаючи на успіхи виправ Бирда, він всеж уважає повітроплави ліпшими для підбіґунових виправ ніж літаки.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОРОЖАНСЬКІ КЛЮБИ

З рамени Обеднання піднošено вже нераз справу українсько-американських горожанських клюбів. І треба признати, що чим далі тим більше зростає серед нас розуміння ваги цеї справи. Ми бачимо, що вже майже нема місцевости, деб наші Українці не були зорганізовані як американські горожани. Ходить тепер о те, щоби зробити один крок далі вперед. А тим кроком буде переведення централізації горожанських клюбів по поодиноких стейтах.

Наші горожанські клюби мають звичайно вже означений свій політичний характер, є вони демократичні або републиканські. Демократичні клюби повинні отже обединатися по стейтах в одну демократичну централю, а републиканські в републиканську. Всі централі стейтові створять згодом два Народні Комітети, републиканський і демократичний, які будуть начальною установою, яка буде промощувати напрямні американської політики для американських Українців, будучи в тіснім звязку з екзекутивами обох головних американських партій.

Йдучи тою дорогою, ми зможемо згодом прийти до якогось поважнішого впливу в Америці. Бо тільки уявляючи собою зорганізовану силу й певне число голосів при виборах, можемо ставити домагання, на які звернуть увагу головні американські партії й їх попруть. Ми не маємо досі Українців на ніяких важніших урядових місцях. А ми бачимо, що рік за роком прибуває нам богато молоді, наших власних тут роджених і тут вихованих дітей, які покінчили вже високі школи й які могли би заняти не одне високе місце в уряді чи деінде. Ми маємо вже людей, котрих можемо вибрати до леґіслятур, а то й до конгресу. А коли їх може тепер нема ще богато, то на всякий случай матимемо їх поважне число за яких 5 чи 10 літ. До всього того треба заздалегідь приготовлятися. А найкраща дорога, це є створення політичної американсько-української політичної сили.

А вже хиба кождий це добре розуміє, що створивши таку силу, ми доперва тоді зможемо допомогти нашим братам у старім краю у їхніх визвольних змаганнях. Доперва тоді ми зможемо розкрити в американськім конґресі ті злочини, які поповнено на відродившійся українській державі, яку розчвертовано й поневолено. Доперва тоді буде кому внести в конґресі резолюцію за визнання дійсної, соборної української держави. А що важніше, буде кому таку резолюцію поперти.

BE PREPARED.

There is craving in every human being, due to comingling of curiosity, envy and egotism, which characteristics we all possess to different degrees, for the things which seem to be beyond our attainment or reach. Anyone denying this might as well deny his or her existence. It is this desire to attain and to master that makes life pleasant; if is this desire to get ahead that makes us study and work with enthusiasm, and makes repetition of daily routine work less irksome. We want to advance!

We want to advance in every phase of life. We all want to know everything and to be able to do everything. Just pause to reflect and you will realize that whatever you saw or heard you had wished that you could do as well, if not better. Is it not so? Did you not wish that you could sing as well as the good singer you heard or even decided that you could do as well with a little training although you could not "scratch a note."

Did you not at one time or another, heard a good violinist and wish that you could play as well, or did you not wish to be able to speak different languages when you heard some people talk in a tongue sounding strange to your ears. Of course you did! Everybody does sooner or later!

The desire to master is human. At the same time we must discriminate between desires, and, to balance our desires, all we have to do is to use some of our common "horse sense" for, surely, you would not be considered normal if, by hearing a beautiful soprano singer, you decided to develop one from a bass voice. At the same time, some consideration should be paid to the value of your desires since, in life we can enjoy mostly that which we can use and above all, that which we will want to use. I refer to the future since all desires are things to come.

Now, boys and girls, I'm going to tell you of a desire that you all have, but of which most of you know nothing about, and this desire is to know how to read, write and talk in Ukrainian. Permit me to emphasize the fact that you all want to be able talk nicely in Ukrainian, and now comes the most interesting part and that is why? Did you ever ask yourself: why should I learn U k r a i n i a n? And what was your answer? I will not mention it but will simply say that most of you were mistaken, and to understand the reasons why you should pay more attention to Ukrainian problems and its language, we must review briefly its history and especially its present status.

As you all ought to know, the Ukrainians have been subjugated and oppressed directly or indirectly, since the middle of the fourteenth century. But, living in the corridor of Mongol invaders, they were hardend in their constant resistance against anything foreign to them. This characteristic prevailed to various degrees, in their struggle against the foreign influence of Turks, Moskovites (Russians as understood to-day) and Poles, and is still prevailing.

The World War shattered the old dynasties of the Austrian and Russian Empires thus breaking up one set of Ukrainian enemies only to build up more numerous ones among which we find the same Moskovites, Poles, Rumanians and Cheko-Slovakians.

The World War has ended but its shadow is lingering on and in short time Europe must rearrange and readjust itself in parts of least resistance. One of the inevitable readjustments will be a free and independent Ukraine governed by the people and for the people.

Many will say, well, what of it? To such, I would say, wake up! If you cannot find pleasure and honor in working for forty million people than think of yourself and of the standing that the forty million can give you. If not in Europe, than in United States the opportunities that will present themselves to Ukrainians will be numerous. I will not go into details but will simply state that the natural resources of Ukraine are numerous with which no country in Europe can compare. With these undisturbed resources which need capital to develop, you may be sure that U. S. capital is waiting for a chance, which will come in short time.

With United States capital operating in Ukraine and commercial enterprises springing up between the two nations the demand for Ukrainian help will spring up automatically. It is this demand, which we all should forsee and, with our craving for advancement, be prepared for it. It is self evident that the knowledge of the Ukrainian language will be essential and just as evident that the boys and girls ignoring this fact will be the losers and will have themselves to blame. Many parents will be blamed for their neglect on this subject but remember, that in going to school you choose your own vocation and prepare for actual life with your own efforts. By going through higher schools you have to pay for the assistance you receive in studying so it is up to you to grasp this free opportunity and prepare for that near future.

In preparing for this future you ought to keep in mind a two-fold purpose: First learn the mother tongue and secondly learn to do something so that you will be enabled to use that language, by which I mean, that you should not stop thinking of advancing yourself at present and wait for the "golden egg" but prepare yourself for the position you would like to have but which seems unattainable to you; because your chance is coming.

Get prepared and be prepared.

Waldimir Semenyna,
Paterson, N. J.

ВИКАЗ ЗБІРКИ

на фонди:
1. **ФОНД СТИПЕНДІЙНИЙ ІМ. СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО**
2. **ПАМЯТНИК НА ГРІБ БЛ. П. СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО**

ІМЯ І НАЗВИСКО	РАЗОМ	На Фонд Стипендійний	На Памятник
Бр. св. Володимира, в. 105	$15.50	$9.75	$5.75
Тов. Запор. Січ. в. 23	12.90	5.00	7.90
Бр. св. Петра і Павла, в. 39	11.00	8.00	3.00
Бр. св. Миколая, в. 381	10.50	5.25	5.25
Тов. ім. Ів. Франка, в. 80	10.00	5.00	5.00
Тов. Свобода, в. 194	10.00	5.00	5.00
Бр. св. І. Хрестителя, в. 223	10.00	5.00	5.00
Тов. Над Збручем, в. 280	10.00	8.00	2.00
Бр. св. Петра і Павла, в. 338	10.00	5.00	5.00
Бр. св. Николая, в. 38	9.00	5.00	4.00
Тов. Запор. Січ, в. 251	9.00	5.00	4.00
Бр. св. Николая, в. 167	7.75	3.75	4.00
Тов. Запор. Січ, в. 192	6.25		6.25
Тов. ім. Т. Шевченка, в. 64	6.00		6.00
Тов. ім. Ів. Франка, в. 74	6.00	5.00	1.00
Бр. св. І. Хрестителя, в. 227	6.00		6.00
Тов. Запор. Січ, в. 355	5.60	5.60	
Тов. Просвіта, в. 362	5.50	2.50	3.00
Тов. ім. Б. Хмельн., в 22	5.00	4.00	1.00
Бр. св. Петра і Павла, в. 400	5.00	2.50	2.50
Тов. ім. Івана Франка, в. 97	4.75	2.75	2.00
Бр. св. Димитрія, в. 95	3.00		3.00
Тов. Єндість, в. 163	4.00	4.00	
Разом	$182.75	$ 96.10	$ 86.65
Попередно проголошено	841.83	630.13	211.70
Разом зложено	$1,024.58	$726.23	$298.35

УВАГА: При надсиланню дальших збірок проситься виразно подавати, яку суму призначується на кождий фонд осібно. Чеки і „моней-ордери" треба виписувати на UKRAINIAN NAT'L ASS'N, і адресувати: P. O. BOX 76, JERSEY CITY, N. J.

Вільністіс (Kaunas).

ЛИТВА.

Край.

У своїх сучасних межах межує Литва на півночі з Латвією, на сході з Польщею, на заході зі Східними Прусами й Балтійським морем. Завдяки насильному загарбанню виленської области Польщею, остає Литва на сході відділена від Росії, що з нею вона мала безпосередно межувати (сусідувати) після литовсько-російського мирового договору з 12. липня 1920. р. Довжина литовсько-латвійського кордону налічує 480 клм., демаркаційної лінії — кордону із Польщею нема — 442 клм., литовсько-німецького кордону 245 клм., а Балтійсько-Морського побережа 91 клм. Загальна довжина литовських кордонів виносить таким чином 1,258 клм. Розпросторення Литви має 55,658 кв. клм., отже є воно більше від розпростореня Бельгії (30,000 кв. клм.), Голяндії (34,000 кв. клм.), Данії (43,000 кв. клм.), Естонії (48,000 кв. клм.).

Населення.

За найновішими даними Литовського Статистичного Бюра виносило число мешканців на 1. січня 1929. р. (включно з Мемельською округою) 1,816,615. З того Литовців 80.14%, Жидів 7.11%, Німців 4.08%, Поляків 3.02%, Росіян 2.34%, инших національностей 2.74% та чужинців 0.57%. Як виключно рільнича країна — із сільського господарства живе 79% цілого населення — не має Литва ніяких людніших міст. Міське населення розділюється слідуючо: Кавнас 96,-336, Кляйпеда (Мемель) 36,-683, Шіавляй (Шавлен) 32,-560, Паневежис 20,142, Укмерґе 11,141 і Маріямполе 8,809.

Мова.

Литовська мова, одна з найстарших мов Европи, входить до вітки балтійських мов, що розпадалася на початку християнської ери на мову литовсько-лотишську й старопруську. Старопруси втратили в 7 в. свою народню окремішність і підпали пізніше повній ґерманізації. Остаточне відділення литовської й лотишської мови наступило при кінці 11. віку. Лотишів поневолив Німецький Орден, а пізніше протестантський, в часі як Литовці основували незалежну державу й осталися вірними католицькій вірі. Литовська мова виказує передусім велику годібність (схожість) із санскритом. Ця її прикмета дала привід до теорії про імовірне індійське походження литовського народу. Поруч індійської відтіни виявляє литовська мова рівнож значну подібність із грецькою та латинською мовами. З огляду на свою надзвичайно богату словесність, своєрідню ритмічну складню та музикальну й поетичну здібність вислову, належить литовська мова, на думку авторитетних міжнародніх дослідників мови, до найцікавіших мов світа.

Історія.

Перші згадки про Литовців подибуємо в Тацита. Він називає їх „естами" та підкреслює факт, що вони говорять власною мовою, ріжною від мови своїх сусідів, та перевисшають Ґерманів у штуці управи ріллі. Областю, що її замешкували давні Литовці, було побережа Балтійського моря, поміж Двиною й Вислою. Задля великого богацтва бурштину, називалася ця область „бурштиновим краєм" і як така була метою подорожей богатих купців із далеких країв. Першу згадку про Литву зустрічаємо в Київського Літописця Нестора (11. в.), який подає, що Литовці, підлеглі первісно Русичам, швидко досягнули військової переваги над останніми й заволоділи їх землями. На початку 13. в. попали в руки литовських князів Полоцк і Смоленськ. Ненастанна загроза з боку лицарів Німецького Ордену із заходу, а Русичів і Поляків із південного сходу змушувала литовських князів творити одностайну організацію відборони. На чолі цеї організації станув великий князь Міндовґ, що являється властивим основником литовської держави. У безперервних оборонних боях зі своїми сусідами на сході завоював великий князь Ґедимін просторі руські области. Він основував головне місто Литви, Вильно (Вільніус), не ставляв поширенню християнської віри ніяких перепон, однак сам відмовився від охрещення. Ґедимін розширив східний кордон аж до Дніпра, а південний аж до Чорного моря, покриваючи усю країну сіткою укріплених замків. Після його смерти володіли оба його сини, Ольґерт і Кейстут, перший на сході, другий на заході. Найстарший син Кейстута, Витовт (1392—1430) добився після подружения Ягайла (Йогайля), сина Ольґерда, з польською королевою Ядвигою (1385), повної влади над литовською державою, що за його часів набрала великого розмаху. Витовт повзяв плян прогнання Татарів з Европи й йому дійсно вдалось у безконечній боротьбі з ними застановити їх натиск на Литву й Польщу. Він розширив східню й західню межу та приняв визначну участь в подібі над Німецьким Орденом під Ґрунвальдом (1410.). Завдяки подружению Ягайла з Ядвигою отворились для польського впливу на Литву всі шанси. Витовдові не вдалось усунути польського впливу. До того долучалось ще й те, що чим далі, тим важче ставало відбивати на довший час успішно натиск Татарів. Таким чином послідували певні вязання з Польщею з метою спільної оборони перед татарською небезпекою, що прибирали тіснішу то вільнішу форму. Подібний розвиток взаємин довів нарешті до попубної люблинської унії 1569. року. На основі цього державного договору спільно вибраний король вживав одночасно також титулу великого князя литовського. Спільними були зовнішня політика, сойм і сенат. Зрештою була Литва цілковито самостійною. Вона мала власну владу, армію, управу, судівництво та власну монету. Зовнішньо-політично звязувала Литва з тої хвилі свою долю з Польщею, що в наслідок безнастанного ослаблювання свого державного життя наближувалась все більше до упадку. Не були це власне ні симпатії, ні якісь особливі вигляди на поширення на зовні на протязі кількох століть здобутого силового поставлення, що гнали Литву до такого непевного кроку. Після початково побідного відбиття ненастанно поновлюваних московських і татарських нападів, почала Литва поволі кровавитись. І не за горами була та хвиля, коли вона не мала вже сили ставити чола зростаючій небезпеці. Освідомивши собі таке примусове положення, рішилися Литовці напевне не з легким серцем (вже тоді кидала внутрішня гризня в Польщі зловіщу тінь) піти на унію з Польщею. Наслідки цеї унії позбавили Литву не тільки її державньої незалежности, але довели також до винародовлення її шляхти. Підчас третього поділу Польщі (1795.) втратила Литва свою незалежність та залишилася 120 літ під російським пануванням. По волі російських можновладців не можна було назви Литва вживати навіть як адміністративної одиниці, і край поділено за московським зразком на губернії. Почалась безпощадна русифікація, яка ідучи по лінії російських бажань, певно булаби довела до корінного знищення литовської мови. Після крівавого здушення повстання 1863 р. вхоплено до рук в 1864. р. найскрайніший засіб та просто заборонено друк литовських писань. Надіялися тим завдати литовській національній свідомости останній смертний удар. Сталося однак навпаки, бо заборона литовського друку, всупереч погромницьким замірам російської влади, означала в наслідку ренесанс литовської мови як рівнож зміцнення литовської національної свідомости. Литовські патріоти пішли до Тільзіту, друкували там писання й часописи на литовській мові, та перепачковували їх до Литви, де вони знайшли найбільше поширення. Свого верцка досягнула національна активність появою „Авшри" (ранішня зоря) під керуванням литовського патріота Басанавічія. Авшра додала пробудженому національному рухові великого розмаху. Як богатою в успіхи була діяльність того Литовця, що працював в Тільзиті, виходить з того, що Бісмарк на домагання російської влади був змушений видалити Басанавічія з Прус. Тому, що також на Литву не міг вернути, подався Басанавічій до Болгарії, де вступив до державної служби в характері військового лікаря. Лише вибух першої російської революції в 1905. р. уможливив йому поворот до батьківщини та положив кінець забороні литовського друкованого слова. 4. грудня 1905. р. зійшовся у Вильні Конґрес, на який прибули з усіх частин Литви 2,000 делеґатів (висланців). Конґрес виніс постанову, що домагалася автономії та привернення Литви в її етноґрафічних межах з Вильном як столицею. Послідуюча швидко реакція в Росії повернулася також і в Литві до старих випробуваних метод утиску й друк литовського слова заборонено наново.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТВОРІМ ГОРОЖАНСЬКІ ЦЕНТРАЛІ.

COHOES AMERICAN, Monday, January 13, 1930 writes:

UKRAINIANS PLAN STATE CONVENTION.

Delegates from the Ukrainian-American Citizens' club of Cohoes, Troy and Watervliet met at the rooms of the Cohoes club last night for the purpose of formulating a plan to sound sentiment among similar clubs throughout the State regarding the proposal to hold a State convention this year. A committee was named for this purpose, as follows: John Bazar, organizer; Alexander Zayac, chairman, both of Troy; John Urban, assistant organizer, Watervliet; Daniel Zalopany, secretary and Stephen Palka, assistant secretary, both of Cohoes; Basil Futuluchuk, treasurer, of Watervliet, and Peter Pniaka, assistant treasurer, of Troy.

Other members of the committee namdd at the meeting are: John Barna, Anthony Afinowicz, Alexander Geba and John Koba of Cohoes; Joseph Bernek, Paul Kachmary and Peter Kuchma, Troy, and Leo Kaviysk, Nicholas Drewecky and John Lebruniak, of Watervliet.

A resolution was adopted, directing this committee to confer with Michael T. Smith, Cohoes Democratic leader, and political leader of Albany and Rensselaer county, in relation to the manner in which the committee should proceed in making convention plans. Members of the clubs throughout the State will be asked to send their opinions on the question to Daniel Zalophany, secretary of the committee, P. O. Box 284, Cohoes.

До цеї часописної новинки подам ще деякі свої помічення.

Ми тут прочитали з великим заціказленням порушену на Обєднанню справу переведення централізації горожанських клюбів. Обєднанне добре зробило, що як всеукраїнська установа візвала американських Українців, щоби творили політичну суто американську силу й організувалися в горожанські клюби.

Ми бачимо, що наш нарід в Америці відчуває брак такої сили. І от тому наші браття з стейту Конетикот взялися за створення стейтової організації, що вже перевели в життя.

Українці з Трой, Вотервліт і Когос, зорганізовані в демократичні горожанські клюби, піднялися і собі до створення Стейтової Демократичної Українсько-Американської Централї, щоби в той спосіб збудувати в нюйорськім стейті поважнішу політичну українську силу. Піднялися, ми того завдання, хоч воно є понад наші сили. Піднялися, бож прецінь хтось мусить взятися за ту справу. Піднялися, бо віримо, що наша преса й наш загал поставляться прихильно до тої акції, яка не має нічого иншого, а тільки загальне добро на увазі.

Ми віримо, що всі инші клюби нюйорського стейту відгукнуться на наш почин і всі ми разом станемо до спільної праці та спільними силами поставимо організацію, яка може принести богато користи.

Ми віримо, що такою самою дорогою підуть і Українці по инших стейтах.

Данило Зальопаний.

Бизнесмен. Прохожий до прошака: Алеж це нечуване! Вчора ви були сліпі, а нині маєте на грудях вивішену карточку, що ви глухонімі!?

Прошак: Щож тут нечуваного, пане? Я поширив лише мій бизнес!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Святочний Концерт.

Заходом Комітету Українців, котрі гуртуються при українській церкві св. Михаїла, влаштовано дня 17 листопада святочний концерт.

Відправлено панахиду за поляглих і переведено при тій нагоді збірку на рідний край. На концерті виголосив вступне слово о. Волинець та покликав до слова гром. Дмитра Галичина з Ню Йорку.

Шановний бесідник як очевидець і учасник нашої, визвольної боротьби переповів змагання нашого народу в роках 1918 і 1919 роках, а далі переповів ті способи, якими бореться наш нарід проти окупантів по втраченню своєї самостійности. Нарід слухав тих слів мов зачарований, бо цеж боролися, вставали й гинули їх рідні.

Аматорський кружок відспівав цілу низку пісень під проводом бувшого дяко-учителя Рогача.

При кінці програми забрав слово гром. Мих. Саламандра, котрий заохотив зібраних до зложення жертв на Рідний Край.

Жертвували слідуючі: А. Ліпцан $10.00; П. Салабай $5.00; О. Гіна $5.00; П. Тодорчук $5.00; по $2.00: Н. Саламандра, П. Гречаник, К. Марущак, Гр. Стасишин; П. Василик $1.50; по $1.00: Мих. Довгий, А. Голубович, А. Чайковська, В. Калина, Т. Захаревич, М. Захаревич, А. Захаревич, Гр. Патинок, І. Шуран, Гр. Рубас, Д. Черниявський, Я. Велиток, Анна Василик, А. Мельничук. В. Колесняк, Н. Хабінець, И. Рижевський, Н. Музика, О. Запаранюк, Д. Завацький, К. Перишк, М. Рошко, Гр. Савчук, Р. Голубович, о. Волинець, К. Рощко, І. Плуговський, Г. Куць, Д. Мечник. Н. Рощко, О. Плуговський; дрібними датками $1.85. З панахиди збірка $21.84. З розпродажі образів $2.50. Загального приходу було $150, 94. З того загальні розходи виносили $30.00; на Дім Інвалідів вислано $100.00, на боєвий фонд $20, остається в касі 94 цнт.

Мих. Довгий.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх членів, що мітинг відбудеться в неділю, 26 січня, в 2-ій годині попол., в гали церковній при 4-тій і Сентер улицях. Новий уряд на 1930 рік вибрано як слідує: Ів. Дишевський, предс.; В. Беднарський, заст.; М. Колодруб, секретар; Гр. Брикса, заст.; Ф. Сагатий, кас.; Т. Кульчицький, заст.; Ів. Милимук, Мик. Лубоцький, контр. комісія; надзирателі хорих: Андрій Ткач на Філіпсбург, Т. Фатій і Дм. Крочевський на Істон. Мітинги будуть відбуватися в третю неділю в місяци. Адреса секретаря: Michael Kaladrub, 13? Spring St., West Easton, Pa.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Сим повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що місячні збори відбудуться в неділю, 26 січня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 610 S. American St. Пригадується довгуючим, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі наразяться на суспендовання. — Іван Сорока, предс.; Іван Сорока, кас.; Олекса Будай, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІДОЗВА

до односельчан села Іванівки, повіту Скалат.

В Ню Йорку зорганізувався Комітет по збірці жертв на будову Кооперативного Дому в селі Іванівка. Комітет улаштовує на цю ціль баль в суботу, 7-го лютого 1930 року, в помешканню Українського Народного Дому на шестій вулиці в Ню Йорку. Комітет сподівається, що громадяне прибудуть численно на забаву, щоби своєю участю розпочати збірку на Кооперативний Дім. Дальшу збірку буде переводити Комітет, який просить односельчан надсилати пожертви свої до нього, чи через Обєднання до Краю, або впрост до Краю.

Комітет кличе односельчан, де вони живуть в більшій скількости, утворити місцеві комітети й занятися збіркою. До нюйорського комітету входять: Д. Костишин, Іван Гут, А. Хома, добр. Тунда і пані Наталія Лих.

Усі жертви й переписку посилати на адресу: John Hut, 35 Monitor St., Jersey City, N. J.

Комітет будови Кооперативного Дому в Краю звернувся до своїх заморських братів з такою відозвою:

Думаємо, що не треба пояснювати цілі і задачі кооперації для українського народу, обмотаного кругом жидівськими пявками, котрі віками смокчуть його живу кров, бо один з вас, заморських братів, відчув це уже нераз на своїй шкірі. І власне тепер, коли вже в других народів повстали кооперативні фабрики, залізниці, кораблі і т. д., наш український нарід ледви будиться до сего нового життя.

Та вже майже у кождому селі засновано кооперативу, що має за ціль вивести наш бідний нарід з лихварсько-жидівського ярма. Але як знаєте, кождий початок трудний, тимбільше в таких справах, де головну ролю грає гріш. Приходиться боротись з ріжними перешкодами, бо противник ніяк не хоче випустити з рук і уживає ріжних средств. Але кооперативний рух вбити не дається. У нас вже повстало в Галичині біля трох тисяч, котрі обєднані в Ревізійнім Союзі у Львові. В деяких селах і містах досить гарно вони розвиваються та захопили в свої руки торговлю і промисл, виминаючи посередників.

За приміром других громад і за почином свідоміщих одиниць засновано минулого року й у нашім селі кооперативу, котра, як на це число членів, досить добре розвивається. Головною перешкодою до повного розвою є жидівські склепи, котрі ведуть з нами конкуренцію, а це більшою брак власного дому у відповідному положенню. Покищо приміщено кооперативу в читальні, коло церкви. Справді, що будинок відповідний і безплатний, але невідповідний своїм положенням. Жидівські склепи майже всі при головному гостинці на селі, а ми мовби висунені за плечі й багато наших жидівських вуйків і тіток всі свої справи полагоджують у них.

Тому будова власного кооперативного дому при головному шляху являється конечною й невідкличною. Щоби мати власний будинок і то в скорім часі на се конечно потрібно гроший. Тому підписана Управа і Надзірна Рада кооперативи „Скала" в Іванівці скликали довірочну нараду своїх членів, на котрій ухвалено, що кождий член зложить позичку в квоті 10 зл. на будову, а кромі того ухвалено віднестися до вас, заморських братів, за поміччу.

Тому Управа, виконуючи взятий на себе обовязок, відзивається до вас, браття односельчане, з цею відозвою.

Поможіть великому ділу у вашому рідному селі. Не поскупіть жертв на будову кооперативного дому, докиньте й ви кілька цеголь до будови, що має двигнути наш український нарід з економічного ярма.

Нехай посеред нашого села красується кооперативний дім замісць жидівських коршем і нор, де би наш селянин міг все купити й продати, без визискувачів і лихварів.

Складайте жертви на будову кооперативного дому у вашім рідні селі. Цим заслужитеся перед історією кооперацій між українським народом, а память вашої помочі не буде ніколи затерта серед наших громадян!

Сподіючись, що голос наш не остане голосом „вопіючого в пустині", зістаємось з належною пошаною.

Надзірна Рада: **Микола Махобей,** голова; **Стефан Заяць,** секретар.

Управа: **Дмитро Туркот,** справник; **Іван Швець,** касієр; **М. Костишин,** книговодець.

Комітет будови: **Федько Заяць, Стефан Антонів, Михайло Махобей.**

Іванівка, 4/5, 1929.

Жертви і всяку кореспонденцію слід надсилати:

Надзірна Рада,
Кооп. „Скала", в. Іванівці,
п. Качанівка.

На годині географії.

Ученик: Прошу пана професора, чи це правда, що океан є місцями глибокий навіть на девять тисяч метрів?

Учитель: Так.

Ученик: Алеж це чудово! То кит може там у воді станути дуба і його хвоста навіть не буде видно з води!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

На політичних вязнів і бойовий фонд.

Український Горожанський Демократичний Клюб вислав до Рідного Краю 30 долярів, призначивши 15 долярів на політичних вязнів, а 15 на Бойовий Фонд. Гроші вислано через Обєднання.

За Український Горожанський Клюб: **І. Мороско,** пред.; **В. Кушнір,** кас.; **П. Черкас,** секр.

КЛІВЛЕНД, О.

На інвалідів та на Союз Українок.

Підчас гостини пані О. Кісілевської було зібрано на вічу 135 дол. 63 центи. Тоді на руки пані Кісілевської передано 100 долярів на пресовий фонд „Жіночої Долі".

Решту 30 долярів вислано через Обєднання до Краю: 15 долярів на Дім Інвалідів, а 15 долярів на Союз Українок.

Жертви зложили слідуючі особи: по 5 дол.: о. Л. Левицький, О. Якелий, П. Головчак; по 2 дол.: П. Корпан; по 1 дол.: о. Г. Комицький, Карась, Гаврило, Гавриляк, Леснюк, Капраль, Лупань, Кісяк, М. Михно, Т. Купчевич, З. Михно, Г. Коваль, Г. Кісіль, Т. Коник, Р. Косак, Юнек, М. Гепко, Левицька, Милянич, Воднаровська, В. Яцишин, А. Барбер, В. Волянський, А. Когут, А. Добровська, Петрівський, Н. Думець, І. Тарнавський, Л. Данилко, д-р Гнатишин, Г. Степанек, Шкірка, П. Щібаль, П. Юрчишин, В. Шевчук, Е. Горошко, Й. Федик, Р. Сидір, П. Купчевич, Д. Шмагала, С. Г. Палівода, М. Хамуляк, З. Чубінська, Постолюк, Стахів, А. Сидір, А. Кухта, Й. Труш, І. Савчук, А. Карась, Й. Биць, Тримблюк, Я. Волянський, В. Баранський, Федорчак, А. Махно, В. Козюк, Щупак, Петрівський, Розуміло, Сеник, Сородчак, Литвак, М. Сеник, Ю. Якубик, адв. Малицький, П. Биета, Погорецький, В. Багний, П. Чайка, М. Шигда, Качмар, П. Палівода, Т. Купчик, З. Лазука, М. Каплинський, О. Кульчицька, Задерецький, Оліяр, Т. Каплиш. Решта дрібними датками.

За уряд Жіночого Товариства Згода, відділ 358 УНС: **В. Скоротко,** голова.

Мати (до дочки): Галю, чи не треба би вже вставати?

Дочка: Ах, то на це мене мама збудили, щоби мене спитати таку дурничку!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ